

2021/2038(INI)

17.6.2021

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za vanjske poslove

o budućnosti odnosa EU-a i SAD-a
(2021/2038(INI))

Izvjestitelj za mišljenje (*): Bernd Lange

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. ističe da Europska unija i Sjedinjene Američke Države imaju najpovezaniji gospodarski odnos na svijetu, koji je istovremeno najopsežniji i najdublji bilateralni trgovinski i ulagački odnos, u okviru kojega trgovina robom i uslugama iznosi više od 1 bilijun EUR godišnje; podsjeća na to da gospodarstva EU-a i SAD-a zajedno čine više od 40 % svjetskog BDP-a i gotovo trećinu svjetskih trgovinskih tokova;
2. ističe važnost toga da, kao povijesni saveznici i trgovinski partneri, oživimo naš transatlantski trgovinski odnos, osobito s obzirom na trenutačnu krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, radi promicanja multilateralizma, poticanja otvorenog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima i pronalaženja zajedničkih rješenja za goruće globalne izazove, uključujući globalno zdravlje;
3. prima na znanje naznake koje su već dali američki kolege i izjave predstavnice SAD-a za trgovinu Katherine Tai sa saslušanja o trgovinskom programu Bidenove administracije za 2021.;
4. u tom kontekstu ponovno ističe svoju potporu novoj trgovinskoj strategiji EU-a, kojom se, također preko transatlantskog programa Unije, nastoje ostvariti sinergije između ciljeva unutarnje i vanjske politike u skladu s ciljevima održivog razvoja UN-a;
5. smatra da je trgovinska politika strateški geopolitički alat transatlantskog programa; naglašava da je SAD ključan trgovinski partner i stoga pozdravlja pozitivne poruke Bidenove administracije iz njezinih planova za jačanje bilateralnih odnosa s EU-om te poziva na obnovu suradnje koja bi trebala donijeti trajne i konkretne rezultate u nadolazećim godinama, uzimajući u obzir da na naše gospodarske odnose utječu i sigurnosni interesi u kontekstu otvorene strateške autonomije;
6. ističe potrebu za utvrđivanjem zajedničkih djelovanja utemeljenih na zajedničkim interesima i vrijednostima, kao i na zajedničkim rizicima i prijetnjama, kako bi se doprinijelo globalnom održivom i uključivom gospodarskom oporavku od pandemije bolesti COVID-19;
7. naglašava potrebu za reformom globalnog trgovinskog sustava kako bi se osigurali jednaki uvjeti na globalnoj razini i za suradnjom na razvoju novih pravila, posebno u pogledu nepoštenih trgovinskih praksi jer nepoštena konkurencija snažno utječe na naša poduzeća i radnike;
8. podržava pristup partnerstva u vodstvu s SAD-om, uključujući usklađeni stav prema Rusiji i Kini, usmjeren na ostvarivanje zajedničkih interesa u zelenoj i digitalnoj transformaciji naših gospodarstava, kao i zajedničke inicijative u pogledu pružanja globalnih javnih dobara; naglašava da je u taj program uvrštena sastavnica „radnici i plaće”, kao i otporniji, održiviji i odgovorniji lanci opskrbe; u tom pogledu potiče obje strane da usklade svoje pristupe rješavanju problema prisilnog rada i izrabljivačkih radnih uvjeta i da surađuju na poboljšanju poštovanja prava radnika i ekoloških

standarda u trgovinskim sporazumima, kao i na multilateralnoj razini, među ostalim, nadovezujući se na međusobna iskustva kako bi se te odredbe učinkovitije provodile;

9. ističe potrebu da se dokaže da će bolji trgovinski odnosi između EU-a i SAD-a koristiti građanima, osobito onima koji su zapostavljeni zbog globalizacije, kao i poduzećima s obje strane Atlantika; u tom kontekstu poziva EU i SAD da surađuju i usklade svoje strategije kako bi stvorili ulagačke sinergije, naročito kako bi ostvarili održivu i uključivu digitalnu i zelenu tranziciju svojih gospodarstava;
10. primjećuje da su zajednički izazovi EU-a i SAD-a sve manje vezani za vojna pitanja i leže u našem gospodarskom partnerstvu; stoga poziva na kontinuirani i pojačani transatlantski parlamentarni dijalog o trgovini između Europskog parlamenta i Kongresa SAD-a putem interakcije između Odbora Europskog parlamenta za međunarodnu trgovinu na strani EU-a i Odbora za proračunsku i poreznu politiku (engl. *Ways & Means Committee*), njegova pododborna za trgovinu i Odbora Senata za financije na strani SAD-a, kao i u okviru transatlantskog dijaloga zakonodavaca; konkretnije, poziva na osnivanje pododborna za trgovinu i tehnologiju u okviru transatlantskog dijaloga zakonodavaca kao dopune izvršnom dijelu Vijeća za trgovinu i tehnologiju te radi provedbe demokratskog nadzora nad njime;
11. svesrdno pozdravlja potporu SAD-a novoj glavnoj direktorici WTO-a, Ngozi Okonjo-Iweali, kao i povratak SAD-a Pariškom sporazumu; pozdravlja četveromjesečnu privremenu suspenziju carina Airbus-Boeing, koje su nerazmjerno negativno utjecale na poljoprivredno-prehrambene proizvode EU-a, kao pozitivan korak prema pronalaženju trajnog rješenja za subvencije za civilne zrakoplove; primjećuje da će suspenzija tih carina završiti u srpnju 2021. i apelira na pronalaženje rješenja koje će dovesti do njihova trajnog ukidanja;
12. pozdravlja spremnost SAD-a da otvori rasprave o globalnom prekomjernom kapacitetu čelika i aluminija; prima na znanje odluku Komisije da suspendira povećanje carina na uvoz iz SAD-a, čime se kompenziraju mjere SAD-a;
13. također pozdravlja brzo sklapanje Sporazuma WTO-a o carinskim kvotama, prvog sporazuma s SAD-om sklopljenog za vrijeme nove Bidenove administracije, kojim se pokazuje spremnost te nove administracije da u okviru WTO-a nastoji postići sporazume s EU-om;
14. istovremeno uviđa da se neki interesi i dalje razlikuju; u tom pogledu potiče obje strane da riješe bilateralne sporove; apelira na SAD da ukloni jednostrane trgovinske mjere i prijetnje dodatnim mjerama u vezi s porezima na digitalne usluge, da se suzdrži od poduzimanja daljnjih mjera i da se usredotoči na ono što nas povezuje; pridaje veliku važnost sastanku na vrhu između EU-a i SAD-a u lipnju 2021. kao polazištu za daljnje promjene u našim trgovinskim odnosima i rasprave o još neistraženim područjima u kojima bi se mogla povećati suradnja;
15. apelira na SAD da, unatoč tekućim pregovorima, odmah ukine carine na čelik i aluminij iz odjeljka 232. jer se europska poduzeća ne mogu smatrati prijjetnjom za nacionalnu sigurnost SAD-a te naglašava potrebu za zajedničkim rješavanjem pitanja povezanih s prekomjernim kapacitetom čelika i aluminija iz trećih zemalja; među ostalim, ponovno naglašava ambiciju EU-a da ukine carine na industrijske proizvode između EU-a i

SAD-a;

16. iako žali zbog zaključenja istrage o digitalnim porezima u odjeljku 301., pozdravlja suspenziju šestomjesečnih trgovinskih protumjera za gospodarske sektore kao što je sektor obuće u državama članicama koje su uvele porez na digitalne usluge dok su pregovori u okviru OECD-a u tijeku; izražava zabrinutost zbog preliminarnog popisa protumjera koje je sastavila predstavnica SAD-a za trgovinu, a koje proizlaze iz istraga u odjeljku 301. o različitim porezima EU-a na digitalne usluge, što uključuje posebno osjetljive proizvodne sektore kao što su obuća i kožna industrija, koji bi potencijalno mogli biti isključeni s tržišta SAD-a ako dođe do usvajanja novih carina; snažno potiče Komisiju i države članice da ubrzaju i što prije zaključe pregovore u okviru prijedloga OECD-a o oporezivanju digitalnoga gospodarstva te da na sve moguće načine izbjegnu daljnju gospodarsku štetu za poduzeća iz EU-a, osobito mala i srednja poduzeća, naročito u kontekstu strategija oporavka od pandemije bolesti COVID-19; smatra da je, s obzirom na isključivu nadležnost EU-a u području zajedničke trgovinske politike i prijetnje SAD-a protumjerama u pogledu zakona o oporezivanju digitalnoga gospodarstva, zajednički pristup EU-a poželjniji od pojedinačnih pristupa na nacionalnoj razini, osobito kako bi se izbjegla daljnja eskalacija transatlantskih carina;
17. uviđa da i dalje postoje neiskorišteni potencijali za uklanjanje znatne birokracije i jačanje transatlantskog gospodarskog partnerstva; u kontekstu tekuće tehnološke utrke naglašava važnost uskog transatlantskog regulatornog prostora za naša poduzeća, posebno za nove digitalne, energetske i klimatske tehnologije; očekuje od obje strane da u dijalogu odgovore na zabrinutosti EU-a u pogledu američkog zakona kojim se potiče kupnja američkih proizvoda (engl. *Buy American Act*) i Jonesova zakona, uključujući javnu nabavu i pristup tržištima usluga;
18. zagovara zajednički pristup rješavanju krize uzrokovane bolešću COVID-19, među ostalim mjerama, povećanjem dostupnosti i cjenovne pristupačnosti cjepiva; poziva EU i SAD da surađuju i budu predvodnici u nastojanjima da se riješi problem nestašice cjepiva kako bi se osigurala što brža opskrba cjepivom diljem svijeta i njegova primjena na najvećem mogućem broju ljudi; podsjeća na to da se svijet suočava s oskudicom cjepiva na globalnoj razini; stoga, kako bi se postigla jednakost u pogledu cjepiva, poziva EU i SAD da surađuju s proizvođačima kako bi se povećali globalni kapaciteti za proizvodnju cjepiva i njihovih sastojaka; poziva obje strane da se suzdrže od svih mjera ograničavanja izvoza, da se pobrinu za pravilno funkcioniranje lanaca opskrbe, da osiguraju potrebne prijenose tehnologije i da poboljšaju pripravnost za buduće globalne zdravstvene krize; potiče obje strane da povećaju regulatornu suradnju kako bi se olakšao osnovni pristup lijekovima;
19. poziva Komisiju i Bidenovu administraciju da aktivno podrže nove inicijative Glavne uprave WTO-a koje se posebno odnose na zdravlje; u tom kontekstu ističe stajalište Parlamenta o mogućem izuzeću od sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) izneseno u njegovoj Rezoluciji od 10. lipnja 2021.;¹

---

¹ Rezolucija Europskog parlamenta od 10. lipnja 2021. o odgovoru na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju, Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0283.

20. iako prepoznaje važnost zaštite europskih prava intelektualnog vlasništva za održavanje kapaciteta poduzeća za inovacije, smatra da je važno ispitati sve primjenjive mogućnosti za fleksibilnost u okviru Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) kako bi se povećali globalni kapaciteti za proizvodnju cjepiva i njegovih sastojaka; ističe da pronalaženje rješenja za prava intelektualnog vlasništva može biti samo jedan dio zajedničkog globalnog odgovora;
21. naglašava da je WTO i dalje temelj multilateralnog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima; poziva na pojačanu suradnju u reformi WTO-a, uključujući preinaku njegovih triju temeljnih funkcija, što podrazumijeva hitnu reformu i ponovnu uspostavu žalbenog tijela te jačanje nadzornih i savjetodavnih funkcija WTO-a, među ostalim, promicanjem otvorenih plurilateralnih sporazuma;
22. snažno potiče obje strane da surađuju na reguliranju trgovine zdravstvenim proizvodima, izradi pravila za digitalnu trgovinu i utvrđivanju ambicioznog klimatskog i okolišnog programa, među ostalim, ponovnim pokretanjem pregovora o Sporazumu o ekološkim dobrima, te da rade na zajedničkim prijedlozima, među ostalim, o pravilima o subvencijama i postupnom ukidanju subvencija za fosilna goriva;
23. očekuje da se obje strane dogovore o konkretnim rezultatima koji bi se mogli postići na 12. ministarskoj konferenciji WTO-a (MC12) kako bi WTO bio spreman za zelenu i digitalnu tranziciju, uključujući sporazum o ribarstvu, izjavu o trgovini i zdravlju, program rada za reformu sustava rješavanja sporova, program rada za industrijske subvencije i poduzeća u državnom vlasništvu te znatan napredak u pregovorima o e-trgovini;
24. potiče obje strane da zajedno rade na ažuriranju pravila WTO-a o poduzećima u državnom vlasništvu, industrijskim subvencijama, prekomjernom kapacitetu i prijenosu tehnologije kako bi se ta organizacija učinkovito pripremila za izazove 21. stoljeća; u tom pogledu također podržava proširenje trilateralne inicijative s Japanom te poziva EU i SAD da u okviru WTO-a predvode koaliciju zemalja sličnih stavova u cilju dogovora o novim pravilima, uz istovremeno razvijanje autonomnog instrumenta protiv nepoštenih stranih subvencija; očekuje da će obje strane promicati multilateralne sporazume i njima težiti; poziva SAD da obnovi svoje obveze iz Sporazuma WTO-a o javnoj nabavi;
25. prima na znanje ishod prvog sastanka na visokoj razini u okviru dijaloga EU-a i SAD-a o Kini, na kojem su obje strane ponovile da su njihovi trgovinski odnosi s Kinom raznoliki i obuhvaćaju elemente suradnje, tržišnog natjecanja i sustavnog suparništva; zagovara, kad god je to moguće, zajednički strateški pristup Kini, kao i suradnju u multilateralnim okvirima o zajedničkim izazovima kao što su klimatske promjene, nepoštene trgovinske prakse koje dovode do tržišnih poremećaja i nepostojanje jednakih uvjeta za sve;
26. skreće pozornost na važnost usklađenog stava kada je riječ o rješavanju problema industrijskih subvencija kojima se narušava tržišno natjecanje, posebno u pogledu poduzeća u državnom vlasništvu i prekomjernog kapaciteta u ključnim sektorima, prisilnih prijenosa tehnologije, krađe intelektualnog vlasništva, obveznih zajedničkih pothvata, tržišnih prepreka i zabrane prisilnog rada, prvenstveno u okviru rasprave o

sporazumu SAD-a s Kinom (engl. *Phase One*) i Sveobuhvatnom sporazumu EU-a o ulaganjima;

27. napominje da se takva pitanja ne mogu riješiti unilateralno ili bilateralno, već zahtijevaju koaliciju partnera sličnih stavova na međunarodnoj razini u okviru WTO-a;
28. ističe važnost toga da se zajedničkom strategijom EU-a i SAD-a i u okviru WTO-a obuhvati poštovanje ljudskih prava, među ostalim, i u poslovanju međunarodnih poduzeća; u tom pogledu ističe potrebu za obvezujućim zakonodavstvom o dužnoj pažnji i poziva SAD da preuzme taj pristup i da ga podrži u cijelom lancu opskrbe;
29. smatra da bi EU i SAD trebali ojačati transatlantsku suradnju u području održive povezivosti temeljene na pravilima kao odgovor na kinesku inicijativu „Jedan pojas, jedan put” te se nada budućoj suradnji, posebno u pogledu poštovanja visokih standarda kvalitete;
30. poziva Komisiju da, uz promicanje dijaloga i zajedničkog djelovanja, odlučno zagovara interese EU-a i njegovu otvorenu stratešku autonomiju te da reagira na neopravdane carine, ekstrateritorijalnu primjenu sankcija, koja je protivna međunarodnom pravu, i tržišne prepreke s američke strane; ističe potrebu za jačanjem autonomnih trgovinskih mjera EU-a;
31. posebno traži od SAD-a da zajamči transparentnost, otvorenost i predvidljivost svojih postupaka javne nabave na temelju načela jednakog postupanja;
32. poziva Komisiju da sastavi nacrt prijedloga o instrumentu za odvracanje i suzbijanje prisilnih postupanja trećih zemalja i zakonodavstvu za potporu europskim poduzećima na koja se te sankcije odnose i koja posluju u skladu s međunarodnim pravom;
33. potiče obje strane da sudjeluju u ambicioznom dijalogu i da pronađu okvir za zajedničko djelovanje i nastoje postići selektivne sporazume o trgovini i ulaganjima ponovnim pokretanjem strateškog dijaloga na visokoj razini;
34. poziva na snažnije regulatorno, zeleno, održivo i digitalno partnerstvo u okviru Vijeća za trgovinu i tehnologiju; poziva na postizanje sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti, što će posebno koristiti malim i srednjim poduzećima, na koordinirani pristup utvrđivanju međunarodnih standarda za kritične tehnologije i tehnologije u nastajanju, kao što je umjetna inteligencija, te na regulatornu suradnju za velika tehnološka poduzeća i u pogledu digitalnih i globalnih poreza; poziva EU i SAD da razmjenjuju informacije i da surađuju u području provjere stranih ulaganja u strateškim sektorima, među ostalim, i u pogledu mogućih neprijateljskih preuzimanja;
35. potiče obje strane da razmjenjuju najbolje regulatorne prakse; snažno potiče EU i SAD da nastave pregovore o ocjenjivanju sukladnosti kako bi uklonili financijski opterećujuće necarinske prepreke; naglašava da je važno da se te dvije strane usklade i predvođe koaliciju partnera sličnih stavova kako bi se poboljšala primjena transatlantskih standarda od strane međunarodnih organizacija za normizaciju;
36. poziva obje strane da se koriste trgovinom kao sredstvom za borbu protiv klimatskih promjena i postizanje uzlazne konvergencije; u tom pogledu potiče obje strane na

suradnju u određivanju cijena ugljika, a posebno na koordinaciju razvoja mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika te učinkovitih mjera protiv nezakonite trgovine oružjem i povećanja transparentnosti i odgovornosti u trgovini oružjem, uključujući izvoz oružja SAD-a i država članica EU-a;

37. poziva SAD i EU da surađuju u pogledu globalnog poreza na dobit u okviru OECD-a, a posebno pozdravlja postignuti dogovor zemalja iz skupine G7 o globalnoj poreznoj reformi i ističe dogovor o minimalnoj globalnoj stopi poreza na dobit od najmanje 15 %, kao i da surađuju u borbi protiv prijevара i štetnih trgovinskih praksi;
38. naglašava da snažniji trgovinski i gospodarski partneri doprinose jačanju savezništava; pozdravlja napore koje obje strane ulažu kako bi njihovi lanci opskrbe postali otporniji, naročito u pogledu kritičnih sirovina;
39. poziva na pojačanu suradnju EU-a i SAD-a na Arktiku s obzirom na otvaranje novih navigacijskih putova i moguću dostupnost prirodnih resursa zbog klimatskih promjena i uzimajući u obzir sve veći gospodarski interes drugih zemalja za Arktik, kao što je Kina; poziva Komisiju da se i u svojoj predstojećoj strategiji za Arktik pozabavi tim mogućnostima i izazovima;
40. apelira na Komisiju da u svojoj suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama uvijek bude transparentna, među ostalim, objavljivanjem svih prijedloga upućenih SAD-u i jamčenjem sudjelovanja Parlamenta i civilnog društva u razvoju tih prijedloga kako bi se povećalo povjerenje potrošača i građana.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	17.6.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 39 -: 2 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafeela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Liesje Schreinemacher, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Svenja Hahn, Michiel Hoogeveen, Joachim Schuster

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

39	+
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Michiel Hoogeveen, Dominik Tarczyński
ID	Roman Haider, Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Liesje Schreinemacher, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

2	-
ID	Maximilian Krah
The Left	Emmanuel Maurel

1	0
ID	Herve Juvin

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani